

Leder Tore Kallestad
Trosteveien 4
3080 Holmestrand

Telefon 992 82 306
E-post tore.kallestad@hydro.com

Nord-Aurdal Kommune
Postboks 143,
2901 FAGERNES

Oslo, 24 november 2010

Arealdelen til kommuneplanen 2010-2024 – innspill fra AHF

Aurdalsåsen Hytteforening (AHF) vil gjerne takke for at vi er med som høringsinstans i forbindelse med prosessen rundt arealdelen av Nord-Aurdal Kommunes (NAKs) kommuneplan for perioden 2010-2024.

Vi har med interesse lest de tilsendte papirer og vil nedenfor gi et innspill til utfordringer vi håper kan utløse en diskusjon om hva NAK bør være for hvem – og hvilke konsekvenser det eventuelt måtte ha for NAKs planer.

I AHFs møte i vinter med ordfører/rådmann m.fl., presiserte ordføreren at reiseliv generelt og hyttelivet spesielt er viktig for kommunen og næringslivet i NAK. Vi i AHF utfordret dem litt ved å si at dette burde komme tydelig til uttrykk i kommunens planer og budsjetter - uten at vi fikk noen spesiell reaksjon på det. Men ordføreren ga uttrykk for at engasjement fra hytteeiere og fastboende ville være velkomment.

Svaret på den utfordringen ser vi nå, da følgende fremgår av det utsendte planprogrammets målsettinger:

2.2 Delmålsettingar

Ha ei klar haldning/formeining om korleis kommunen vil og skal utvikla seg i planperioden. Gjera Nord-Aurdal attraktiv for innbyggjarar og næringsliv.

2.3 Prioriterte satsingsområde

1. Oppvekstvilkåra til barn og unge
2. Helsetilbod, førebyggjande helsearbeid, pleie og omsorg
3. Næringsutvikling
4. Infrastruktur
5. Aktiv rekruttering
6. Natur og miljø, arealforvaltning
7. Kulturtilbod
8. Ein Valdreskommune

Det blir viktig å leggja til rette for dei arealbehova ein har i tilknytning til kvart av satsingsområda og å utvikla eit konkurransedyktig bustadtilbod.

I disse målsettinger er det etter AHFs vurdering ikke noen tydelig erkjennelse av at man *også* er en viktig hyttekommune: det står klart formulert at man skal primært gjøre kommunen attraktiv for "innbyggjarar og næringsliv". AHF fastslår at

- **fritidsboliger og turisme ikke er nevnt som et prioritert satsningsområde**
- **fastboende og fritidsboligbrukerne er hovedsakelig i "samme båt" i svært mange forhold i kommunen**
- **hyttefolket kan representere en ubenyttet ressurs i NAK**

Vi vil nedenfor forsøke å begrunne hvorfor vi mener at NAK også bør ha fokus på fritidsboligbrukere parallelt med fastboende og næringsliv.

1. NAK er en utpreget hyttekommune

Antall hytter: NAK er på 7. plass på landsbasis blant kommunene (SSB 2010):

0412 Ringsaker	6 294
0428 Trysil	5 899
0620 Hol	5 040
0106 Fredrikstad	4 415
0111 Hvaler	4 291
0621 Sigdal	4 211
0542 Nord-Aurdal	4 170

Kjente hyttekommuner som Tjøme, Kragerø, Oppdal etc ligger lengre nedover på listen.

NAK er en meget stor hyttekommune, og den største i Oppland (som er Norges største hytte-fylke).

Videre kan vi se følgende sammenheng (SSB 2009):

Antall innbyggere (SSB, pr 01.2010):	6 415
Antall boliger (SSB, 2009):	3 333
Antall hytter (SSB 2010):	4 170

Det er 25% flere hytter enn boliger i NAK.

Samtidig leser vi fra SSB at gjennomsnittlig bruksareal for nye fritidshus og tilsvarende for nye boliger var tilnærmet like store i 2007 – i praksis er det derfor liten forskjell i størrelse på nye boliger og hytter. Og hytteeiere elsker stedet sitt, og er kommet til bygda for å bli (de også).

Teknologisk utvikling gjør bruken av hjemmekontor stadig mer utbredt – og da kan man like gjerne være på hytta – dvs bruken av hytta vil øke i tiden fremover.

Regner vi med minst 2 personer pr hytte, er det mange flere enn NAKs faste innbyggere som berøres av kommunens planer.

2. NAK er en utpreget handelskommune

NAK ligger på 2. plass blant kommunene på landsbasis i omsetning innen detaljhandelen (kr pr innbygger - SSB 2009):

Ullensaker	182.163 (inkludert Gardermoen!)
Nord-Aurdal	136.662
Førde	129.445
Haugesund	126.443
Gol	119.820

Går man inn på flere områder, som f.eks. tjenesteyting (håndverkere osv) og entreprenørvirksomhet, vil mønsteret være det samme.

BBF-undersøkelsen ("By, bygd og fritidsboliger", Norsk senter for bygdeforskning, 2008) viser at norske fritidsboligbrukere er en forholdsvis kjøpesterk gruppe (64% med inntekt på 0,5 mill eller mer, mot 45% på landsbasis).

Etterspørsel fra hytteeiere retter seg mot bygg/anlegg, lokal konsumvaresektor, kommunal service og forvaltning – dvs mot de samme sektorer som fra bygdens egne innbyggere.

NAK er en betydelig handels- og servicekommune - ikke minst takket være det store antallet fritidsboligbrukere.

3. Noen konsekvenser for NAKs planlegging

I et fagnotat til Kommunal- og regiondepartementet i 2008 beskriver Norsk senter for bygdeforskning det de kaller Fritidsboligfenomenet. De mener dette med fritidsboliger kan ha så vel positive ringvirkninger som utfordringer for både fritidsboligbrukere og fastboende. Blant annet skal de leve side om side og disponere det samme geografiske området – noe som kan medføre ulike sosiale utfordringer. De førstnevnte bruker stedet til rekreasjon, mens den andre jobber og lever der til daglig. Det gjør at man kan ha ulike perspektiver på prioriteringer i bruk og utvikling av kommunen. Og man kan velge å se på fritidsboligbrukerne som en ressurs som kan utnyttes lokalt.

Fagnotatet nevner spesielt at den økte etterspørselen etter og den økende bruken av fritidsboliger har gjort det mulig for mange kommuner bevisst å satse på fritidsboliger som utviklingsstrategi.

En positiv økonomisk utnyttelse av denne trenden står derfor sentralt hos politikere og forvaltere som tar avgjørelser i forhold til arealbruk og turismeutvikling i bygdene i svært mange andre kommuner. Gjennom utbygging av fritidsområder kan målet være at satsningen skal bidra til ytterligere sysselsetting og økte inntekter i vertskommunen – i tillegg til at det kan være en kompensasjon for fraflytting og til og med ny tilflytning, og for å forhindre at nødvendige handels- og servicetilbud legges ned i kommunen.

Hvis NAK bevisst ønsker å være vertskap for fritidsboligbrukerne (og turister) og å utnytte den enestående muligheten som ligger i den posisjonen NAK faktisk har, mener AHF at dette må få konsekvenser for NAKs planer på en rekke områder.

Dette kan være områder som vil være like viktige for de fastboende innbyggerne som for hytteeiere og turister – områder som kan gjøre det enda mer attraktivt å være fastboende i NAK:

- infrastruktur som:
  - alpinanlegg og heiser – inkludert bruk også på sommeren
  - løypenettets utvikling og vedlikehold / lysløyper / nasjonal løypeplan
  - sykkel- og turstier
  - klatrevegger / svømmebasseng
  - flerbrukshall (kultur og sport)
  - osv (E16 er godt i gang)
- servicetilbud – arealplaner
  - skoler / lærlingeplasser for de viktige håndverks- og servicenæringene
    - ta vare på de stolte håndverkstradisjoner som ellers kan gå i glemmeboken
  - varehandel/privat tjenesteyting
  - kommunale tjenester som renovasjon/miljø/helse, osv osv.
- egen hytte- og turisme-koordinator i kommunen
  - ett kontaktpunkt utad for hytteeiere i alle kommunalt relaterte saker – en veileder for dem som ikke er daglig til stede i lokalsamfunnet
  - en intern vaktbikkje (ombudsmann) i NAK for å sikre at denne gruppens interesser ivaretas (vi har jo ikke mulighet for påvirkning ved stemmerett i lokalvalg), og for å holde NAKs fokus på vertskapsrollen

For eksempel mener AHF at det burde være like naturlig for NAK som hyttekommune å ha en strategi for utvikling av tursti- og løypenettes infrastruktur, som man har det for veinettet. Og at disse planene følges opp til gjennomføring ved rekkefølgereregler o.a. ved utbygging. Løypenettet om vinteren og turstiene om sommeren er blant hovedforutsetningene for at folk bygger og bruker sine fritidsboliger - og er derved noen av grunnpillarene for NAKs status som hytte- og handelskommune! Erfaringene så langt, er at NAK har strupet alle tilskudd til Løypelaget, og at Valdres Destiansjon nå også sier nei til å dekke skilting i tur- og løypenettet fordi nye byråkratiske regler igjen gjør at verken kommune eller fylkeskommune støtter dette. AHF tror at NAK skyter seg selv i foten ved ikke å engasjere seg i slikt som dette, noe som går ut over både fastboende og hyttefolket.

Vi i AHF ønsker en offensiv NAK som er et tydelig vertskap for fritidsboligbrukerne og lar dette fremkomme gjennom uttrykte prinsipper og delmål (sammen med øvrige prisverdige mål) i sine planer og budsjetter - inkludert denne arealplanen. Og ikke bare gjennom økning i eiendomsskatten – det blir liksom litt fantasiløst.

Dette savner vi, fordi vi mener NAK vil kunne vinne på å utnytte ressursene også i denne gruppen brukere av kommunen, og fordi en mer bevisst holdning fra NAKs side lett vil skape en vinn-vinn situasjon for alle parter – både for NAK, de fastboende og fritidsboligbrukerne.

Vi ser frem til et fortsatt godt samarbeid til felles beste.

Med vennlig hilsen

Tore Kallestad
Leder Aurdalsåsen hytteforening